
HOLISTIČKI PRISTUP ODGOJNO-OBRAZOVNOM PROCESU

STRUČNO VIJEĆE DRUŠTVENO-HUMANISTIČKIH I UMJETNIČKIH PREDMETA (29. OŽUJKA 2023.)

MARTINA KRAJNOVIĆ

---

holistička koncepcija → odgoj i obrazovanje su neodvojivi isprepleteni i uvjetovani procesi te ih je nemoguće razdvajati

fokus nije na stjecanju i prijenosu znanja, već na razvoju učenikovih kompetencija

razvoj kompetencija obuhvaća oblikovanje cjelokupne osobnosti pojedinca, njegove spoznaje, vještine, vrijednosna stajališta, sposobnosti i stavove

↓

cilj je cjeloviti razvoj učenika na svim područjima osobnosti: socijalnom, emocionalnom, tjelesnom, intelektualnom, moralnom i duhovnom

navedene kompetencije podudaraju se s temeljnim ciljevima holističkog pristupa

takav cjelovit pristup utječe na izbor i organiziranje nastavnih aktivnosti, interdisciplinarnost te korelaciju sadržaja unutar i među nastavnim predmetima

---

INTEGRIRANA (INTERDISCIPLINARNA) NASTAVA

povezuje, usklađuje i
ujedinjuje nastavne
sadržaje s nastavnim
sadržajima drugih
predmeta

jedna tema može se
obraditi objedinjavanjem
sastavnica i ishoda
nekoliko nastavnih
predmeta

tri su osnovna oblika
integriranog poučavanja:
**korelacija, tematsko
poučavanje i projekt**

KORELACIJA

najjednostavniji oblik integriranog poučavanja, umanjuje strogu zatvorenost sadržaja samo za jedan nastavni predmet

povezivanje se javlja i u tradicionalnoj nastavi, kad se pojam javlja u više područja (npr. pojam ritma u glazbi, plesu, govoru i likovnoj umjetnosti)

sadržaj jednoga predmeta nadopunjuje se sadržajem drugog predmeta u cilju boljeg razumijevanja nastavnih sadržaja

može biti horizontalna (u istom godištu) i vertikalna (među godištima)

TEMATSKO POUČAVANJE

temelj integrirane nastave, interdisciplinarnan pristup

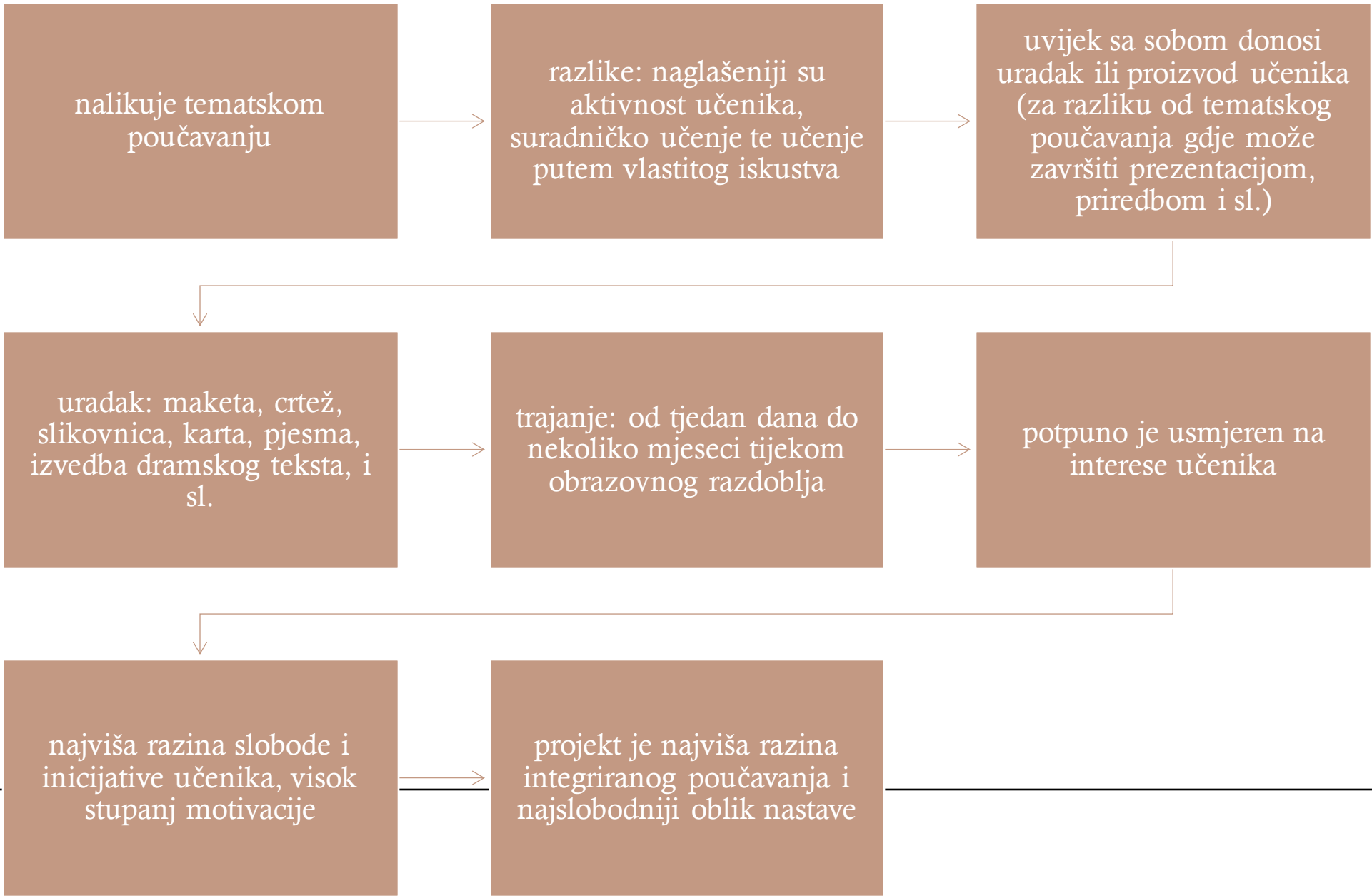
polazište je zajednička tema koja se proučava s različitih gledišta, aktivno i samostalno proučavanje koje potiče suradničko učenje

posebnost → odstupanje od predmetno-satnog sustava, organizacija aktivnosti učenika tijekom nastavnog dana, najprikladnije je za razrednu nastavu

PROJEKT

OTVORENI KURIKULUM NASTAVE GLAZBENE UMJETNOSTI

mogućnost biranja
nastavnog
područja ovisno o
uvjetima nastave i
mogućnostima
učenika

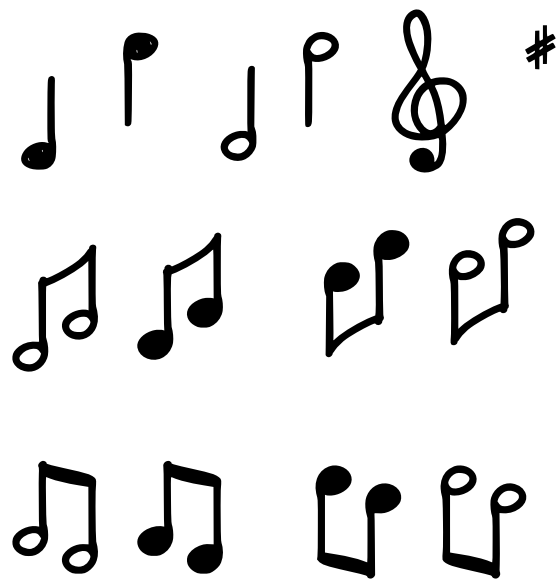
stavlja važnost na
aktivnost učenika
(ne na nastavni
sadržaj)

od učenika
zahtijeva da bude
aktivni sudionik u
nastavi

*humanistički
kurikulum*
(usmjerenost na
učenika i njegov
osobni razvoj)

NAGLASCICI IZ KURIKULUMA

Organizacija predmeta Glazbena umjetnost proizlazi iz prirode same glazbe, a ona je:

- **otvorena** – učenje i poučavanje prilagođava se interesima i sposobnostima učenika te sklonostima učitelja/nastavnika, a podrazumijeva visok stupanj slobode u odabiru i oblikovanju nastavnih sadržaja, primjeni različitih strategija i metoda učenja i poučavanja, kao i različitih pristupa vrednovanju
  - **integrativna** – domene/koncepti i odgojno-obrazovni ishodi predmeta međusobno su povezani i nadopunjuju se
  - **interdisciplinarna** – postoji čvrsta povezanost s ostalim poljima umjetničkoga područja te su moguće i poželjne brojne korelacije s ostalim predmetima, područjima i međupredmetnim temama.
-

DOMENE PREDMETA GLAZBENA UMJETNOST

ZASTUPLJENOST DOMENA U ČETVRTOM I PETOM ODGOJNO-OBRAZOVNOM CIKLUSU

DIJAKRONIJSKI MODEL**4 godine****1. razred**

- usvajanje glazbene terminologije (melodija, ritam, tempo, mjera, slog, boja, oblik, ...)
- počeci glazbe, stare civilizacije, srednji vijek i renesansa

2. razred

- barok i klasicizam

3. razred

- romantizam

4. razred

- 20. stoljeće

2 godine**1. razred**

- usvajanje glazbene terminologije (melodija, ritam, tempo, mjera, slog, boja, oblik, ...)
- počeci glazbe, stare civilizacije, srednji vijek i renesansa

- barok i klasicizam

2. razred

- romantizam
- 20. stoljeće

POVEZANOST S PREDMETIMA DRUŠTVENO-HUMANISTIČKOG I UMJETNIČKOG PODRUČJA

DRUŠTVENO-HUMANISTIČKO PODRUČJE

- suodnos pojedinca, grupe, kulture i društva
- glazba u povijesnome, društvenom, religioznom, ideološkom i političkom kontekstu
- stvaranje osobnoga, kulturnog, nacionalnog i globalnog identiteta
- interkulturalno razumijevanje
- ljudska prava i suzbijanje diskriminacije
  - prepoznavanje društvenih i kulturnih vrijednosti
  - kritičko prosuđivanje društveno-kulturnih pojava
- empatija, solidarnost i integritet

FILOZOFIJA

POVIJEST

POLITIKA
I GOSPODARSTVO

SOCIOLOGIJA

PSIHOLOGIJA

ETIKA

VJERONAUK

UMJETNIČKO PODRUČJE

- upoznavanje jezika umjetnosti
- sastavnice umjetničkoga izraza
  - sredstva i oblici umjetničkoga izražavanja i stvaranja
- tumačenje umjetničke poruke
  - stilska i žanrovska obilježja različitih umjetnosti

LIKOVNA
UMJETNOST

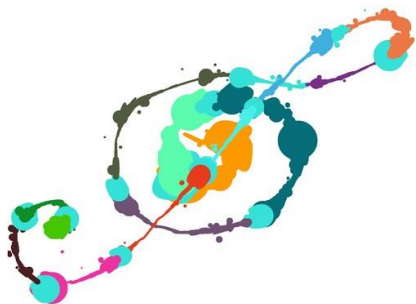

MEĐUPREDMETNE TEME

- međusobno povezivanje odgojno-obrazovnih područja i nastavih tema svih nastavnih predmeta

NEKI OD PRIMJERA
MEĐUPREDMETNOG
POVEZIVANJA –
LIKOVNA
UMJETNOST

- uloga obreda nekada i danas (religije svijeta)
- arhitektonska usporedba / uloga: grčko kazalište i kazalište danas
- stari vijek
- srednji vijek – arhitektura: romanika i gotika (usporedba)
- renesansa – arhitektura, slikarstvo, kiparstvo (Leonardo da Vinci, građevine u Firenci, građevine u Hrvatskoj, renesansa u Dubrovniku)
- barok - arhitektura, slikarstvo (iluzionističko prikazivanje perspektive i prostora), kiparstvo (usporedba: barokne građevine u Europi i Hrvatskoj)
- rokoko (pretklasicizam u glazbi): slikarstvo, kiparstvo, arhitektura (interijeri)
- klasicizam: arhitektura, forma i oblik (jasnoća i jednostavnost, antički uzori), primjeri u Europi i Hrvatskoj (Dubrovnik), slikarstvo (ravnoteža i jasnoća strukture)
- romantizam, realizam (F. Goya, J. L. T. Géricault), povezanost slikarskih i skladateljskih tehnika i postupaka (npr. *tonsko slikanje* u glazbi)
- impresionizam - povezanost glazbe i slikarstva (C. Monet, É. Manet, C. Pissaro, E. Degas, P. A. Renoir)
- 20. stoljeće: ekspresionizam (E. Munch, V. van Gogh, P. Gauguin, H. de Toulouse-Lautrec), kubizam, futurizam/nadrealizam, *pop-art*, konceptualizam, minimalizam, hiperrealizam; opera kao multimedijaska umjetnost

NEKI OD PRIMJERA MEĐUPREDMETNOG POVEZIVANJA – VJERONAUUK

Hrvatska tradicijska glazbena baština – običaji kroz crkvenu godinu, nabožni napjevi

- stari vijek – glazba ranih kršćana, sveta Cecilija (zaštitnica glazbe)
  - srednji vijek - psalmi, papa Grgur I. Veliki kao reformator crkvenog pjevanja, gregorijanski koral, misa (kao glazbeno djelo), misni ordinarij i proprij, glagoljaši, glagoljaško pjevanje
  - renesansa – crkvena glazba (misa, motet, protestantski koral)
  - barok – važnost isusovaca, pavlina i franjevac za glazbeni život, crkvene pjesmarice i glazba (vokalno-instrumentalne skladbe: misa, motet, pasija, kantata), evanđelje, evanđelisti, korizma, Veliki tjedan; Ivan Lukačić
  - pretklasicizam - Amando Ivančić (pavlin), jedan od autora prvih simfonija
  - klasicizam - vokalno-instrumentalne vrste: misa (rekvijem), oratorij
  - romantizam - vokalno-instrumentalne vrste: misa (rekvijem), skladbe duhovne tematike
  - 20. stoljeće – *jazz, spiritual*, misa, mjuzikl
-

NEKI OD PRIMJERA MEĐUPREDMETNOG POVEZIVANJA – **ETIKA**

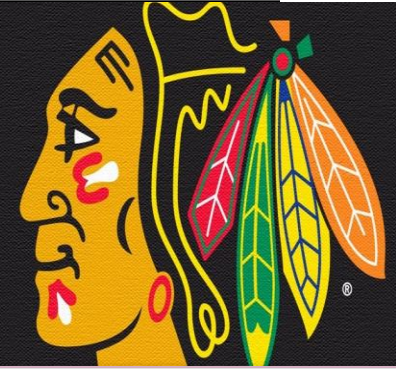

Kroz realizaciju obveznih tema:

- *Moralna i etička pitanja u mitovima* (npr. germanska mitologija – Wagnerove opere)
- *Razolikost kultura, multikulturalizam* (upoznavanje glazbe vlastite kulture i glazbi svijeta)

NEKI OD PRIMJERA MEĐUPREDMETNOG POVEZIVANJA – **SOCIOLOGIJA**

Domena B – *Pojedinac i društvo* - razvoj osobnog i društvenog identiteta

(npr. osobni, skupni, nacionalni i globalni glazbeni identitet),

utjecaj medija na glazbene preferencije

Domena C – *Analiza suvremenoga društva* - interpretiranje i kritičko promišljanje o suvremenim društvenim pojavama

multikulturalnost, etničke skupine

masovna kultura, supkulture

---

komercijalizacija umjetnosti

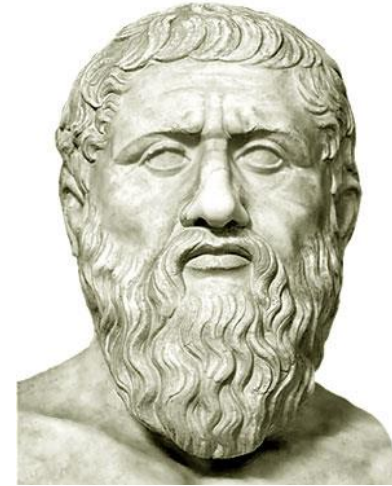

NEKI OD PRIMJERA MEĐUPREDMETNOG POVEZIVANJA – **POLITIKA I GOSPODARSTVO**

- upoznavanje utjecaja tehnologije na gospodarski razvoj i procjenu društvenih posljedica razvoja tehnologije – utjecaj nove tehnologije na glazbu, komercijalizacija glazbe
- globalizacijski procesi i kultura
- utjecaj globalizacije i digitalne tehnologije u području glazbe
- interpretiranje i kritičko promišljanje o suvremenim društvenim pojavama

NEKI OD PRIMJERA
MEĐUPREDMETNOG
POVEZIVANJA -
FILOZOFIJA

Peta domena: *Stvaralaštvo i umjetnost*

---

razvoj umjetničkog izražavanja kroz povijest, status umjetničkog djela

---

proučavanje problema estetike i filozofije umjetnosti

---

umjetnost u različitim povijesnim razdobljima i filozofskim učenjima

---

propitivanje cilja i svrhe umjetnosti, umjetničke interpretacije, percepcije i kreativnosti

**GLAZBA JE MORALNI ZAKON.
ONA DUŠU DAJE SVEMIRU,
KRIŁA MISLIMA, LETI DO
MAŠTE A ŽIVOTU I SVEMU
DAJE PRIVLAČNOST I RADOST**

PLATON

